

Zelinář/zelinářka (kód: 41-009-H)

Autorizující orgán: Ministerstvo zemědělství
Skupina oborů: Zemědělství a lesnictví (kód: 41)
Týká se povolání: Pěstitel zahradnických plodin
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 3

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Poznávání druhů zeleniny	3
Předpěstování zeleninové sadby	3
Výsadba a ošetřování zeleniny během vegetace ve venkovních podmínkách i krytých prostorách	3
Hnojení zeleniny	3
Aplikace přípravků na ochranu rostlin proti chorobám a škůdcům zeleniny	3
Sklizeň, třídění, skladování a expedice zeleniny a její úpravy pro prodej	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 23.12.2025

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

1. Vstupní předpoklady pro účast na zkoušce

Uchazečem o zkoušku může být každá fyzická osoba starší 18 let, která získala alespoň základy vzdělání, nebo účastník rekvalifikace podle zákona č. 435/2004 Sb., zákon o zaměstnanosti.

Uchazeč o zkoušku musí být dále držitelem platného dokladu:

- řidičské oprávnění skupiny T

Zdravotní způsobilost není vyžadována.

Autorizovaná osoba zároveň s odesláním pozvánky ke zkoušce písemnou formou sdělí, kde a jakým způsobem se uchazeč může informovat o svých povinnostech a průběhu zkoušky a které doklady/dokumenty musí uchazeč předložit bezprostředně před započítáním zkoušky.

2. Průběh zkoušky

Před zahájením zkoušky uchazeč předloží zkoušejícímu průkaz totožnosti a případně další dokumenty opravňující k připuštění ke zkoušce uvedené v části 1. Vstupní předpoklady pro účast na zkoušce.

Bezprostředně před zahájením zkoušky autorizovaná osoba seznámí uchazeče s pracovištěm, s organizací zkoušky, s jeho právy a povinnostmi v rámci zkoušky podle zákona č. 179/2006 Sb., a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO), o čemž autorizovaná osoba vyhotoví a uchazeč podepíše písemný záznam.

Zkoušející uzná, a tedy nemusí ověřovat, ty odborné způsobilosti, které byly již dříve u uchazeče ověřeny v rámci zkoušky z jiné profesní kvalifikace (nutno doložit osvědčením o získání profesní kvalifikace), a které jsou shodné svým rozsahem i obsahem. Rozsah a obsah odborné způsobilosti určují její jednotlivá kritéria a pokyny k realizaci zkoušky popsané v hodnoticím standardu. Zkoušející tyto odborné způsobilosti neuzná jako již ověřené, pokud by tím nebylo zajištěno řádné ověření ostatních požadavků stanovených tímto hodnoticím standardem (například při nutnosti dodržení technologických postupů a časové souslednosti různých činností).

Zkouška se koná v českém jazyce.

Zkouška je veřejná. Praktická část zkoušky a praktická zkouška není veřejná v případech, kdy to je nutné z hygienických důvodů nebo z důvodu ochrany zdraví a bezpečnosti práce.

U odborné způsobilosti **Poznávání druhů zeleniny** bude uchazeči v kritériu a) předloženo 10 vzorků pěstovaných druhů zeleniny (odrůdové rozlišení nebude požadováno). Položkami mohou být i části rostliny, popř. fotografie. Pro splnění kritéria a) je nutné určit název alespoň u 7 předložených vzorků. Při určování lze akceptovat uvedení pouze českého názvu. Pro splnění kritéria b) uvede uchazeč u určovaných vzorků jejich zařazení do pěstebních tratí podle jejich nároků na přímé hnojení statkovými hnojivy.

U odborné způsobilosti **Předpěstování zeleninové sadby** v kritériu a) provede uchazeč výsev zeleniny do 1 truhlíku či sadbovače včetně přípravy truhlíku či sadbovače. V kritériu b) přepíchá 100 ks rostlin do truhlíku nebo sadbovače včetně následného ošetření. Dále nahrnuje 50 ks rostlin do hrnků o minimálním průměru 8 cm. V kritériu c) ošetří uchazeč minimálně 100 ks sazenic (odplevelení, odstranění nevhodných sazenic, záливka, kontrola teploty v prostoru) a připraví minimálně 100 ks rostlin k výsadbě.

U odborné způsobilosti **Výsadba a ošetřování zeleniny během vegetace ve venkovních podmínkách i krytých prostorách** v kritériu a) uchazeč připraví volnou plochu minimálně 10 m² tak, aby byla plocha rovná bez hrud, plevelů. V kritériu b) provede uchazeč výsadbu minimálně 100 ks rostlin do jím zvoleného sponu a vysvětlí při tom použitý technologický postup. Při ověřování kritéria c) ošetří uchazeč okopávkou a odplevelením porost zeleniny o ploše nejméně 10 m². Při ověřování kritéria e) provede uchazeč meziřádkovou kultivaci minimálně 50 m délky.

U odborné způsobilosti **Hnojení zeleniny** v kritériu a) bude ověřeno v případě hnojení rozhozem granulovaného hnojiva na ploše minimálně 10 m², v případě aplikace kapalného hnojiva namíchá uchazeč roztok o předepsané koncentraci a přihnojí minimálně 20 ks rostlin. U kritéria b) vyjmenuje uchazeč možnosti pěstování zeleniny a zaměří se především na integrovanou produkci zeleniny.

U odborné způsobilosti **Aplikace přípravků na ochranu rostlin proti chorobám a škůdcům zeleniny** v kritériu b) uchazeč popíše a předvede základní údržbu rosiče, tedy hlavně výměnu trysky, filtru a těsnění. V kritériích hodnocení c) a d) uchazeč bude pracovat jen s přípravky běžně dostupnými pro malospotřebitele, protože v případě zkoušky ani výuky není toto použití pokládáno za „komerční profesní užití přípravků na ochranu rostlin“. Zkoušející také může modelově využít jen ve vodě rozpustné látky, které nepodléhají kontrolám a regulacím, například potravinářskou barvu, manganistan draselný a podobně. Dále kritérium d) bude ověřeno na minimální ploše 30 m² porostu zeleniny.

U odborné způsobilosti **Sklizeň, třídění, skladování a expedice zeleniny a její úpravy pro prodej** v kritériu a) uchazeč ručně sklídí zeleninu buď probírkou z plochy minimálně 20 m² nebo jednorázově z plochy 10 m² nebo jednorázově z řádku o délce minimálně 10 m. U kritéria c) uchazeč uloží jednotlivé druhy zeleniny do přepravních obalů a vyhotoví výdejku.

Při přípravě na ověřování odborných způsobilostí je zapotřebí respektovat průběh vegetačního roku v zemědělství. Je třeba, podle stavu počasí a vývoje rostlin, kumulovat vše tak, aby jednotlivé způsobilosti mohly být ověřeny v nejvhodnějším období.

Při ověřování způsobilostí formou praktického předvedení je třeba přihlížet především k bezpečnému provádění všech úkonů a ke kvalitě výsledné práce.

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby je oprávněný předčasně ukončit zkoušku, pokud vyhodnotí, že v důsledku činnosti uchazeče bezprostředně došlo k ohrožení nebo bezprostředně hrozí nebezpečí ohrožení zdraví, života a majetku či životního prostředí. Zdůvodnění předčasného ukončení zkoušky uvede autorizovaná osoba do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Uchazeč může ukončit zkoušku kdykoliv v jejím průběhu, a to na vlastní žádost.

Autoři standardu

Autoři kvalifikačního standardu

Kvalifikační standard profesní kvalifikace připravil Národní pedagogický institut ČR ve spolupráci s Národní radou pro kvalifikace, Ministerstvem práce a sociálních věcí, Ministerstvem zemědělství a odborníky z praxe z těchto subjektů:

- Zelinářská unie Čech a Moravy, Olomouc
- Střední zahradnická škola Ostrava, příspěvková organizace
- Střední škola zahradnická a technická Litomyšl
- Zahradnická fakulta Mendelovy univerzity v Brně

Kvalifikační standard profesní kvalifikace schválilo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR.